

Cesarsko hymno. Dobil je vsak otrok tudi mali darek v spomin.

Zdravje, hvala Bogu, se nas za sedajni čas še začudo derži. Daj Bog, da ostane tudi zanaprej tako! Pozdravljeni! L.

Iz Ljubljane. — Drugi dan decembra v dan, s katerim dopolni naš cesar 40 let svojega vladanja, bode velik praznik za vso našo državo, akoravno je cesar izrekoma prepovedal vsakako praznovanje tega dneva. — Uradnega praznovanja ne bode, ker ga ne sme biti, toda v tihoti in v javnosti, v vasicah in v mestih praznoval se bode ta praznik hvaležnih avstrijskih državljanov posebno z dobrotelostjo in s čini milosrčnosti in z molitvijo do Vsegamogočnega v zahvalo za srečno preteklost in s prošnjami, da bi nam Bog še dalje mnogo let ohranil očetovskega modrega vladarja.

— Senca na političnem obnebj. Odkar je nemški cesar Viljem odšel z Dunaja, ne da bi se bil navadno dostojni način oziral na ministerskega predsednika grofa Taaffe-ja, med tem ko je podelil malo pomenljivim osebam odlike, plete se po časništvu govorica o nasprotstvu Bismarkovem proti Taaffe-ju. Nekateri po Bismarku navdihavani nemški listi trdijo brez ovinkov pa tudi brez dokazov, da je grof Taaffe nasproten avstrijsko-nemški zvezi in tej trditvi dodajajo prav abotno-ošabna pretenja. Zelo mali krog politikov je poučen o tem, kar se ravnokar plete za kulisami visoke politike, toda ugibanje dopušča tudi nepoučenemu široko polje: grof Taaffe nikoli ni bil po volji našim levičarjem, najmanj pa onim, katerim se oči vedno obračajo proti Berolinu. Ti gospodje porabili so gotovo prihod nemškega cesarja na Dunaj v to, da so vsi iskali zaveznikov proti Taaffeju v imenu zatiranega Nemštva. Nemški cesar Taaffe-ja ni odlikoval in ga je nekako preziral. Ko ga je pa na to naš cesar odlikoval z izrednim zapanjem po imenovanji grofa Schönborna za ministra, ponovil se je z Berolina časniški naskok na Taaffe-ja s pretvezo, da je on nasprotnik avstrijsko-nemški zvezi. Tu bi znalo biti ugibanje opravičeno, da je nemški cesar sprožil pri prihodu na Dunaj staro Bismarkovo zahtevo po tesnejši zvezi med Avstrijsko in Nemško in a recimo, da bi imela tesnoba zveze se izražati tako, da bi lahko prišla v skrajno nevarnost samostojnost našega cesarstva. Ako bi se res to zgodilo, ni dvomiti, da je minister Taaffe po svoji dolžnosti izrekel odločni „ne“. Da tak odgovor Bismarku ni po volji, je naravno, gotovo pa je, da noben pošten minister avstrijskega cesarja ne more odgovoriti drugače, ako noče Avstrije staviti v eno vrsto z malimi, Pruski podredjenimi nemškimi državami. Ne verujemo, da bi ta dogodba takoj imela resne posledice; zdi se nam pa, da bi ne bilo modro, ako bi naši državniki še le v trenutku preteče nevarnosti obračali svoje oči po bolj zanesljivih prijateljih, celo napačno pa bi bilo, ako bi sami dejansko pomagali graditi za Nemško „most doli do Adrije“. —

Tako nas bode skoraj gotovo v novo leto spremljala pomenljiva senca na političnem obnebj.

— S 1. decembrom t. l. se vožni red na južni železnici, pa tudi na državnih železnicah nekoliko spremeni: Z Ljubljane proti Trbižu odhajajo osobni vlaki ob 6 uri 25 min. in ob 11 uri 40 m. dopoludne in pa ob 6. uri 15 m. zvečer. O vožni premembi južne železnice pa nam premembe še niso naznanjene, čujemo pa, da bode kurir z Dunaja proti Trstu vozil 2 uri kasneje.

— Zdravstveni stan v Ljubljani za 46. teden tekočega leta je primeroma ugoden, ker kaže samo 26.4 umrlih na leto in 1000 prebivalcev tako, da s tem presega Prago, Trst, Gorico, Pulj in Zader. Enako številko z Ljubljano kaže Gradec ugodnejšo pa Dunaj in Celovec. Opomniti pa je, da od umrlih spada 28.6% na bolnice, vrh tega pa pogrešamo teh uradnih izkazih zopet številko, katera nam kaže, koliki del izmed umrlih spada na osebe, ki nimajo bivališča v Ljubljani ker za zdravstvene razmere gotovega kraja morejo odločilne biti le one številke, ki se kažejo pri osebah bivajočih na ravno tem kraji.

— Obrtne strokovne šole v Ljubljani, namreč šola za lesno obrt in pa ona za umetno vezenje in čipkarstvo otvorite se slovesno dne 3. decembra. Poduk za prvo šolo traja 4 leta, oni za drugo pa dve leti in je brezplačen. Vpisavanje v obe šoli pričelo se je ta ponedeljek. Učence spremiti je starišem k vpisu in se sprejmo samo učenci, ki so povoljno dovršili ljudsko šolo in so dopolnili 14. leto. Poduk na obeh strokovnih šolah je v slovenskem jeziku, kateremu se pa dodajajo tudi nemški strokovno-tehnični izrazi.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Razprave državnega zbora ne podajajo nič zanimivega, razprave glede kmetijskega dednega prava so tako obširne, da že tudi onim postajajo dolgočasne, ki so se začetkom zanimali za jedro vprašanja. — Brambovski odsek dovršil je svojo nalogo in pritrtil je novemu vojnemu zakonu po vsem nespremenjenemu. Pri razpravi govorilo se je primeroma malo, pa še to v malo srečni obliki, ker je vladni zastopnik precej osorno odbijal vsako kritično opazko. — Prejšnjo sredo odgovoril je minister pravosodja na vprašanje Steinwenderjevo zaradi nameščenja 5 slovensčine zmožnih avskultantov za Koroško v obče razmeram primerno, vendar pa se je trditev ministrova, da je sicer na Koroškem dosti višjih slovensčine zmožnih sodnijskih uradnikov, čuvala v desniških krogih z malo vernostjo, ker se je ta trditév očividno rodila samo v glavah onih sodnijskih krogov, ki najrajše zanikavajo bivanje Slovencev na Koroškem.

V budgetnem odseku pomikajo se razprave redno dalje in je bil za prve dni tega tedna pričakovana

razprava o proračunu pravosodnega ministerstva, ter se je sodilo, da se najpred koncem tega tedna zna pričeti razprava o proračunu naučnega ministerstva.

Omeniti nam je tukaj še zanimivega gibanja med prebivalstvom dunajskim, izrekoma v predmestih: pristaši liberalne, judom prijazne stranke, zgublajo pod saboj tla, oni pa izrekoma, pristaši dr. Luegger-jevi, ki delujejo in kličejo pod zastavo „združenih kristjanov“ v nasprotju z „združeno levico“ dobivajo tla. Tako je sedaj že dognana stvar, da je državni poslanec predmestja „Landstrasse“ tam zgubil vso veljavo, prav tako pa se more združenih kršanskih strank braniti brezverni demokrat Kronawetter samo še s pomočjo policije; ta mož izreka redno najgerše psovke zoper ves kmetijski stan, nasproti pa trdi, da delavec v mestih pred vsem na Dunaji, ni nikdar dosti plačan in nikdar dosti dobro napasen.

V javnih sejah državnega zbora ima ta teden v obravnavo priti zakon o notranji vredbi judovskih verskih občin, potem pa nova brambovska postava.

Cesar dne 2. decembra ne bo navzoč na Dunaji temveč se zagotavlja, da se odpelje dne 1. decembra na svoj grad Miramare poleg Trsta, kamor pride tisti dan tudi cesarica z otoka Korfu, ter se imata dne 3. decembra vrniti na Dunaj.

Ogerska. — „Pester Lloyd“ glasilo tamošnje državno-zborske večine oziroma ministerskega predsednika Tisze, nadaljuje svojo obrambo Taaffe-ja zoper napade nemških Bismarkovih listov. Ta list sicer ni bil nikdar prijazen Taffe-ju.

Hrvatska. — V deželnem zboru razpravljali se je predlog zakona o hišnih zadrugah. Manjšina bila je pri tem vprašanji razdvojena ter se je en del izjavil proti zakonu en del pa zanj; večina zborova pa je pritrdila zakonu brez razprave.

Nemška. — Sred prejšnjega tedna otvorjen bil je slovesno po cesarju nemški državni zbor. Otvorjenje bilo je sijajno in kot nova, plemenljiva prikazen pri otvorjenju, opazovala se je navzočnost oddelka vojakov, katera je s puškami na ramenah prišla v dvorano je na glasno povelje z ropotom orožje stavila na tla in potem zopet po glasnim povelji dejala jih na ramena.

Vtis te novotarije bil je nepovabljen, ker je zborovanje postavodajstva in pa orožje neko nasprotje, tako, da to znamenje prostosti zamore postati neka osodepolna prikazen za Nemško.

Prestolni govor, katerega je čital cesar, imel je namen vtrditi obstoječ mir in v ta namen porabiti vspehe cesarjevega potovanja. Se ve da pa prestolni govor popolnoma prezira zelo važno nalogo državnega zbora, namreč potrebo, za vojne namene dovoliti zajem v visoki svoti.

Potrebščina državnega proračuna znaša 949,103 907 mark, od katere svote na redno potrebščino spada 806,425 590 mark, izredna potrebščina katero treba pokriti izrednimi sredstvi znaša nad 84,000,000 mark. Znapravo novih vojnih brodov proračunana je velikanska svota 116,800,000 mark.

Srbska. — Volitve se niso vršile skozi in skozi v redu. Poročila naših poluradnih dopisov trdijo, da je radikalna stranka na več krajih opazivša, da propade, segala po sili in povzročila velike neredne. Z novega se naglašja, da je razdruženje kraljevega zakona dokončno in po zakonih za Srbsko veljavnih, tudi neovrgljiva.

Francoska. — Drugi dan decembra je tudi za Francosko pomenljiv dan in zato ni čuda, ako marsikdo pričakuje za ta dan spolnitev svojih želja, ali pa se boje takim željam nasprotnega čina. Zadnje dni razglasili so listi republikani nasprotnih strank, vest, da je vlada nameravala dne 2. decembra izvršiti velike udare proti opoziciji, namreč v zapor dejati Boulanger-ja in pa vse one poslance, ki podpirajo posredno ali neposredno. Boulanger trdi, da ima dokaze za ta namen in navaja imena prizadetih poslancev; vladi prijazni listi, kakor naravno taje na vse kriplje kaj tacega in trde, da Boulanger s takim sumičenjem namerava pozornost odvracati samo od svojih skritih naklepov.

— **Angleška** pridobila je večje ugodnosti za trgovino v Perziji, kajti dovolila se je angleškim ladijam svobodna vožnja po reki Karunu. Angleška osnovala je posebno parobrodsko društvo, ki vozi po tej reki in njenih pritokih. Južna in severozapadna Perzija je sedaj odprta trgovini angleškej. V Perzijo pa odide te dni baron Reuter, ki bode skušal pridobiti koncesijo za grajenje železnic v tej državi. Če se mu namera posreči bode angleški upliv se jako utrdil v Perziji.

Žitna cena

v Ljubljani 17. novembra 1888.

Hektoliter: pšenice domače 5 gold. 85 kr. — banaške 7 gold. 32 kr. — turšice 5 gold. 70 kr. — soršice 5 gold. 75 kr. — rži 5 gold. 30 kr. — ječmena 4 gold. 39 kr. — vsa 4 gold. — kr. — ajde 4 gold. 22 kr. — ovsa 2 gold. 44 kr. — Krompir 2 gold. 50 kr. 100 kilogramov.

V Kranju 19. novembra.

Hektoliter: Pšenica 6 gold. 18 kr. — Rrž 4 gold. 55 kr. — Oves 2 gold. 60 kr. — Turšica 4 gold. 54 kr. — Ječmen 1 gold. 22 kr. — Ajda 4 gold. 22 kr. — Slama 100 kilogr. 1 gold. 60 kr. — Seno 2 gold. — kr. — Špeh 1 kilogr. 44 kr.